Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti Televizion texnologiyalari fakulteti, Televizion va media texnologiyalar kafedrasi

2024-2025 o'quv yili 5 semestr uchun

"Fotosurat" fanidan

YAKUNIY NAZORAT SAVOLLARI

1. Tasvir ranglarini tabiiy chiqishi uchun fotokameradagi sozlashlarni tushuntirib bering?
2. Tasvirda soyalarni yumshoq chiqishi uchun chiroq turlari va yoritish usullarini tushuntiring.
3. Ekspozitsiya 0-ga yetmaganda va 0-dan ortganda tasvirning texnik sifatidagi o'zgarishlarni yozing.
4. Fotoapparat qismlarini sanab o'ting va vazifalarini tushuntirib bering?
5. Diafragma va ISO vazifasi hamda xususiyatlarini izohlab bering.
6. Oq balans tasvirning qaysi xususiyatlariga ta'sir qiladi va uni sozlash tartibini tushuntiring?
7. Effektli va Soft - filtrlar vazifasi nimada, suratda qanday natijalar olish mumkin?
8. Obyektivning f22 va f2.8 ko`rsatkichlarida tasvirda nima o'zgarish bo'ladi izohlab bering.
9. 1/60 va 10 mm va f4 ko`rsatkichlari nimani bildiradi, ular tufayli tasvirda qanday o'zgarishlar bo'ladi?
10. Yorug`likni kamaytirish uchun qanday filtrlardan foydalangan ma'qul?
11. Matritsa vazifasi, format o'lchamlari, piksel tushunchasiga ta'rif bering?
12. Softboks va zont yorug'ligidan taralayotgan yorug'likga izoh bering, farqini tushuntiring?
13. Peyzaj va arxitektura tasviri uchun qulay obyektivlarga ta'rif bering.
14. Kompozitsiyada oltin kesma, assimmetriya va simmetriya haqida tushuncha bering.
15. Uzoq va yaqin qilish imkoniyatini beruvchi ob'ektiv haqida tushuncha bering.
16. Raqamli fototasvir paydo bo`lish tarixini yozing?
17. Harakatdagi obyektni ko'proq surkaltirish texnologiyasini tushuntiring.
18. Portret uchun qulay obyektiv va yoritish usullari haqida ma'lumot bering.
19. Volframli galogen, linzali chiroq va led lampa chirog`ining hususiyatlariga ta'rif bering.
20. Softboks nima, qanday vazifa bajaradi, qaysi holatda ishlatiladi?
21. Peyzaj tasviri suratga olishda qulay vaqt va texnikalar qanday belgilanadi?
22. Kompozitsiyada komponovka va aksentlash tushunchasi haqida yozing?
23. Harakatdagi sportchini surkaltirmasdan tasvirga olish texnologiyasini tushuntiring?
24. Diffuzion materialdan o`tayotgan yorug`lik xususiyatini aniqlang, qanday holatlarda foydalaniladi?
25. Yorug'lik harorati va uni boshqarish tushunchasiga to'liq ta'rif bering.
26. Dunyoda fotografiya asoschilari haqida yozing.
27. Yorug'lik turlari va ularning vazifalarini tushuntiring?
28. Manzara tasviri uchun apparat sozlanmalari va texnologiyalarini tushuntiring?
29. Tasvirga olishda ekspozitsiya uchburchagi vazifalarini tushuntiring.
30. Kompozitsiyada asosiy qoidalarga ta'rif bering?
31. Ekspozitsiyada yuqori va past kalit tonal tushunchasiga ta'rif bering.
32. Oynadagi yaltirashlarni kamaytirish va tasvir "glubinasi"ni boshqarishni tushuntiring?
33. Fokus masofasi o'zgaruvchan va o'zgarmas obyektivlar qanday natija beradi?
34. Diafragmaning katta ko`rsatkichidagi o`zgarishlarga izoh bering?
35. Turli yorug`likga nisbatan diafragma va ISO qanday sozlanadi?
36. Oq balans tasvirning qanday xususiyatlariga ta'sir qiladi?
37. UV – va IK – filtr vazifalarini tushuntiring, misollar keltiring?
38. Tasvir ranglarini tabiiy chiqishi uchun sozlash tartibini tushuntiring?
39. Soyalarni keskin chiqishi uchun yoritish texnologiyasini tushuntiring?
40. Fotoapparatda bqrcha rejimlarga ta'rif bering, ular imkoniyatlarini izohlang?
41. Yorug'lik turlari va yoritish usullarini tushuntiring?
42. Fotoapparatda zatvor, IS, AF qismlari qanday vazifa bajaradi, misollar keltiring.
43. DSLR, Crop va Compakt kamera farqini ta'riflab bering?

44. Tasvirdagi perspektivalarga mansub tushunchaga izoh bering?
45. Tasvirda "shum", "glubina (Grip)", "surkalish", "qotirish" kabilarni tushuntiring?
46. Linzali portativ obskura kamerasi haqida yozing?
47. Ekspozitsiyani boshqarishda uch faktorga nimalar kiradi?
48. Uzoqlashtiruvchi va yaqinlashtiruvchi obyektivlarga ta'rif bering.
49. Yumshoq yoki o'tkir soya yaratuvchi yorug`lik haqida yozing.
50. Fotokompozitsiyada asosiy qoidalarni tushuntiring?
51. Portret va arxitektura uchun standart odatiy tasvirga olish texnologiyasini tushuntiring.
52. Qisqa fokusli obyektivlarning portret yoki arxitektura suratga olishda salbiy kamchiligi nimada?
53. Fotoda asosiy perspektivalar qaysilar, ta'rif bering?
54. Faqat fon yoritilganda bunday portret yorug'ligi qanday paydo bo'ladi?
55. Fotoapparatda qaysi rejim faqat viderlkani va diafragmani boshqarishga imkon beradi?
56. Fotoapparatda barcha rejimlarga ta'rif bering?
57. 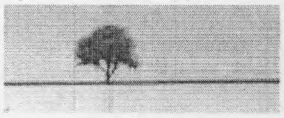 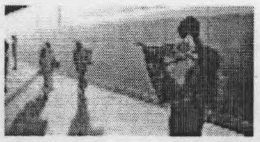 Ushbu tasvirlarda ustunlik qiluvchi faktorlarni, elementlarni toping, tahlil qiling va tushuntiring?
58. Viderjka-zatvor nima, uning vazifasi va tasvirdagi ta'sirini tushuntiring.
59. Kadr va fayl formatlariga izoh bering?
60. Polarizator, UV, IK, Gradiyent – filtr vazifalarini tushuntiring?
61. Tasvir ranglarini tabiiy chiqishi uchun nimani qanday sozlash zarur?
62. Soyalarni qattiq chiqishi uchun qanday amallar bajariladi?
63. Fototasvirdagi ranglar sifati uchun nimalar hizmat qiladi?
64. Voqealikni aks etishga bag'ishlangan fotosuratlar janri haqida batafsil izoh bering?
65. Kompozitsiyada yotiq, dioganal, tik, aylanma liniyalar qanday hissiyotlarni uyg'otadi?
66. Yondan yoritish kompozitsiya uchun qnday natijalar beradi?
67. Reportaj, manzara va portret janri uchun qulay obyektivlarni tushuntiring?
68. Portretda va natyurmort janri haqida yozing?
69. Fotosuratda harakatni surkaltirishga imkon beruvchi qoidalarni tushuntiring?
70. Transfokator va vario obyektivlar qanday amalni bajarishga inkon beradi?
71. Tasvirga olishda ISOning past va yuqori ko'rsatkichlarini tushuntiring?
72. To'ldiruvchi, kontrovoy va modellashtiruvchi yorug'lik vazifalarini yozing?
73. Kompozitsiyada aksentlash nima uchun kerak, uning qanday turlari mavjud?
74. Manzara janri uchun tasvirga olish nuqtasi, texnikalari, vaqt haqida izoh bering?
75. Obyektuvlar turlariga, parametrlariga to'liq ta'rif bering?
76. Fotoda asosiy perspektivalar qaysilar, ularga izoh bering?
77. Modelni yoritish usullarini sanab chiqing, nomlang va tushuntiring?
78. Tasvirni kelgusida sozlash yoki arxivlash uchun qaysi formatlar qanday tanlanadi?
79. Fotoapparatda qaysi rejimlar mavjud ularning imkoniyatlarini tushuntiring?
80. Fotoapparatda "AF", "ISO" va "IS" belgilari nimalarga ta'sir qiladi?
81. Obyektivlar klassifikatsiyasini ta'riflab bering, farqlarini tushuntiring.
82. Ekspozitsiya uchburchagi prinsipi nimalardan iborat, u qanday ishlaydi?
83. Portret janrida yoritish usullari va talablarini ttushuntiring.
84. O`zbekistonda fotojurnalistika rivojiga katta hissa qo'shgan fotograf haqida yozing?
85. Kompozitsiyada diagonal liniyalar qanday hissiyotni uyg'otadi va qanday nomlanadi?
86. Tasvirga olish nuqtasini o'zgarishi eng avval kompozitsiya uchun nima beradi?
87. Kompozitsiyada aksentlashning qaysi turlari mavjud, ularnig farqini tushuntiring?
88. Makro, mikro, portret janri uchun maxsus obyektiv va ularning natijalari haqida yozing?
89. Portret va reportajda fokusni boshqarish qoidalarini tushuntiring?

90. Harakatdagi obyektni qotirish yoki surkaltirish uchun qaysi sozlanmadan foydalaniladi?
91. Obyektivlar qismlari, o'zgarmas, uzoqlashtiruvchi va yaqinlashtiruvchi obyektivlarga ta'rif bering?
92. Yoritish turlari va vazifalarini tushuntiring?
93. Fotoapparat qismlari hamda formatlariga ta'rif bering, farqini tushuntiring.
94. Ko'rinadigan yorug'lik spektri ranglari qaysilar, ular qanday o'lchanadi, misollar keltiring.
95. Qanday rakurslar mavjud, ular tasvirga qanday ta'sir qiladi?
96. Yorug'lik manba bilan obyekt o'rtasidagi masofa ikki martaga yaqinlashganda yoki uzoqlashganda yoritilganlik bo'yicha nimalar sodir bo'ladi?
97. Kadrda muvozanat va balans tushunchasiga ta'rif bering.
98. Professional suratga olishda qaysi qoida va talablarga e'tibor beriladi?
99. Fotoshop dasturida ishlash tartiblarini va instrumentlar vazifasini tushuntiring.
100. Suratga olishda kadr titrashi bilan bog'liq sabablarni va uni kamaytirish usullarini tushuntiring.

Tuzuvchi: **Ismailov K.**

TMT kaf.mudiri: **Nuraliyev F.**